

Gamificació de la guerra, militarització del joc

Dm, 16/06/2015 per Justícia i Pau

[Justícia i Pau](#)

Article d'opinió de **Joan Gómez i Segalà**, membre de Justícia i Pau de Barcelona

El debat sobre el model de seguretat que hauria d'adoptar la futura república catalana passa de mica en mica de grans models teòrics a plans més concrets. La proximitat del punt de no retorn en relació a Espanya obliga a acotar el terreny del debat i descarta *de facto* les opcions més extremistes.

En els extrems del debat, trobem l'opció ben intencionada i la bel·licista. En la primera, trobaríem aquells models que no tenen en compte ni la naturalesa humana (no es pot confiar la convivència social a la bondat de les persones) ni el context geopolític actual (les relacions internacionals es basen encara en la força militar dels Estats).

En l'altre extrem, trobem el nacionalisme bel·licista, que pretén identificar l'exèrcit com a símbol nacional i el militarisme com a valor. No em refereixo a moments històrics on diversos models socials s'enfrontaven militarment, sinó quaranta anys després de la suposada transició pel qual el poder de l'Estat passava d'un militar a la ciutadania. I en aquests moments, trobem que la Comunidad de Madrid incorpora la "cultura de defensa" en el currículum escolar, que l'exèrcit ocupa un estand al Saló de l'Ensenyament i que escolars de 8 a 16 anys juguen amb material de guerra, com [mostra la Revista Española de Defensa](#).

Bé, la revista omet que siguin de guerra i explica que els més joves frueixen amb l'exposició de material. És més, primer ho [esbomba a través de twitter](#) per, en segona instància, esborrar-ho. Probablement algú es deu haver adonat que és inconvenient mostrar l'ensinistrament precoç de criatures que poden aguantar una metrallera, però no són prou madurs per votar. Saben que a través d'una revista impresa, faran les delícies dels subscriptors i que difícilment arribaran més enllà. Però quan ho difonen a través de les xarxes socials, s'adonen que no tota la societat accepta la seva manipulació que és motiu d'escàndol per indigna i de befa per matussera.

En lloc d'entendre que la societat i les relacions internacionals han de tendir cap a la resolució de conflictes no violenta, es fa apologia de la violència. En lloc de concebre l'exèrcit com un mal menor i un instrument— possiblement— encara necessari, se'l presenta com un bé en si mateix i un honor del qual enorgullir-se. En lloc d'insinuar la seva potencia quan la situació ho requereix, s'aprofita qualsevol ocasió per fer-ne ostentació. L'estratègia publicitària de l'exèrcit recorda més la fatxenderia del milhomes de la classe, que burxa aquells amb qui s'atreveix, que no pas l'autoritat del bon mestre que sap imposar la seva disciplina administrant prudentment totes les seves habilitats, sense exhibir tots els recursos.

A Catalunya tenim la sort que podem concebre un nou model de seguretat, sense el llast d'una institució castrense no depurada després del franquisme, incorporada a l'OTAN i dirigida per capitosts de la indústria militar. Aquest repte sense apriorismes ens ofereix la possibilitat d'allunyar-nos del model imperant a Espanya i, lamentablement, dominant arreu del món. I el lament no ve perquè contradiu la

meva ideologia, sinó per la baixa eficàcia que ha demostrat històricament.

Aquest nou model ha de defugir dos extrems: la gamificació de la guerra i la militarització del joc. La tecnologia permet atacar objectius a molta distància. Els drons, concretament, es poden accionar i dirigir des d'un continent a un altre, reduint dràsticament les víctimes pròpies a costa d'augmentar molt els "danys colaterals". Mentre una lluita cos a cos pot fer qüestionar el soldat sobre el sentit de lluitar en el camp de batalla, els nous enginys només es diferencien dels simuladors pels resultats: mort i destrucció a milers de quilòmetres.

Aquesta indiferència pel dolor aliè s'aconsegueix, entre d'altres formes, militaritzant el joc. Familiaritzar el jovent amb l'exèrcit, permetre que apuntin amb una metralladora o admirin els carros de combat. Aquesta banalització de l'armament, obviant els efectes del seu ús, contribueix enormement al deteriorament de la democràcia com a forma de resoldre els conflictes polítics i l'abandó de la cooperació com a relació principal entre països. Un país que s'identifica amb el seu exèrcit i no amb el benestar i de la seva gent, és un país decadent. Un país així, fa pena.